

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНГУЛЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРИВОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Микола УС

2026

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
У ФОРМІ СПІВБЕСІДИ**

**ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ
ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА НА ОСНОВІ
ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ КВАЛІФІКОВАНОГО
РОБІТНИКА, МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА, ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ ФАХОВОГО МОЛОДШОГО
БАКАЛАВРА ТА СТУПЕНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Спеціальність G16 Гірництво та нафтогазові технології

Освітньо-професійна програма «Відкрита розробка корисних копалин»

Кривий Ріг
2026 рік

Програма вступного випробування у формі співбесіди для вступу на спеціальність G16 Гірництво та нафтогазові технології за освітньо-професійною програмою «Відкрита розробка корисних копалин» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та ступенів вищої освіти складається з двох частин: програми з фахової дисципліни та програми з української мови.

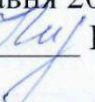
Програма вступного випробування у формі співбесіди з фахової дисципліни розроблена відповідно до програми навчальної дисципліни «Гірнична справа та БВР» затвердженою методичною радою коледжу, протокол №5 від «22» грудня 2023 р.

Розробник програми:

викладач гірничих дисциплін Наталя НІКУЛІНА

Програму вступного випробування розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії гірничо-економічних дисциплін

Протокол №20 від «13» травня 2026 р.

Голова циклової комісії Наталя НІКУЛІНА

Програма вступного випробування у формі співбесіди з української мови розроблена відповідно до навчальної програми: Українська мова 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.

Розробник програми:

Викладач української мови та літератури Тетяна ДЕМЧЕНКО

Програму вступного випробування розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціальних дисциплін

Протокол від 11.05.2026 № 8

Голова циклової комісії Тетяна ДЕМЧЕНКО

Погоджено

Голова екзаменаційної комісії Валентина ФЕТІСОВА

Погоджено

Заступник директора з НР Ірина ГОРБУНОВА

Погоджено

Відповідальний секретар Приймальної комісії Олена ЖМАКІНА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Кожний білет співбесіди містить 8 питань з фахової дисципліни і 9 питань з української мови.

Оцінювання співбесіди відбувається за шкалою 100-200 балів.

Якщо вступник набрав кількість балів, меншу ніж 100, з будь-якої дисципліни, то його відповідь оцінюється «незадовільно».

Кількість набраних балів за співбесіду визначається як середнє арифметичне набраних балів за кожену дисципліну.

ФАХОВА ДИСЦИПЛІНА

До вступних випробувань у формі співбесіди з фахової дисципліни допускаються особи, що мають диплом кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра і ступенів вищої освіти.

Вступники повинні володіти основами знань з гірничої справи в достатньому обсязі.

Мета вступного випробування у формі співбесіди з фахової дисципліни – оцінка рівня підготовки абітурієнтів, які вступають на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та ступенів вищої освіти.

Задачі: виявлення рівня знань вступників з основних розділів базової освітньої дисципліни – «Гірнична справа та буровибухові роботи»:

- загальні поняття про гірничі виробки та їх класифікацію;
- способи і методи ведення буровибухових робіт в кар'єрі;
- типи ВР і способи ініціювання заряду;
- правила безпеки виконання буровибухових робіт;
- технологію ведення гірничих робіт в кар'єрі;
- способи розкриття і технологію проходки виробки;
- системи розробки;
- способи відвалоутворення;
- способи переміщення кар'єрних вантажів;
- технологічні схеми видобутку корисних копалин в різних умовах.

Час який відводиться для співбесіди – до 15 хвилин кожному вступнику.

ПРОГРАМА З ФАХОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вступного випробування у формі співбесіди з фахової дисципліни для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та ступенів вищої освіти за спеціальністю G16 Гірництво та нафтогазові технології освітньо-професійною програмою «Відкрита розробка корисних копалин» складена відповідно до освітньо-професійної програми навчальної дисципліни «Гірнична справа та БВР» для підготовки фахового молодшого бакалавра.

Предметом вивчення програми вступного випробування з фахової дисципліни є: поняття про відкриті гірничі роботи, виробничі процеси: підготовка гірничих порід до виймання, буріння, підривання, виймально-навантажувальні роботи, переміщення кар'єрних вантажів, відвалоутворення. Організація, поточне і оперативне планування і управління виробничими процесами і якістю корисних копалин.

Програма вступного випробування у формі співбесіди для вступників на основі кваліфікованого робітника, молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та ступенів вищої освіти за спеціальністю G16 Гірництво та нафтогазові технології освітньо-професійною програмою «Відкрита розробка корисних копалин» в окремих темах має зв'язок з навчальними дисциплінами: «Гірнична справа та БВР», економіка підприємства, інженерна геологія, гідрогеологія та осушування родовищ, кар'єрний транспорт, кар'єрні машини і комплекси, геологія, рекультивация порушених земель, охорона праці в галузі, аерологія кар'єрів, інженерна графіка.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Основні поняття відкритих гірничих робіт.
2. Процеси підготовки гірничих порід до виймання.
3. Виймально-навантажувальні роботи у кар'єрі.
4. Переміщення кар'єрних вантажів.
5. Відвалоутворення.
6. Способи розкриття родовища.
7. Системи відкритої розробки родовищ.
8. Добування корисних копалин в складних умовах.
9. Основи проектування кар'єрів.
10. Підземна розробка родовищ корисних копалин.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основні поняття відкритих гірничих робіт.

Тема 1. Сутність і елементи відкритих гірничих робіт.

Історія розвитку відкритого способу розробки. Сутність відкритих гірничих робіт і умови їх застосування. Переваги та недоліки відкритих гірничих робіт.

Тема 2. Гірничі породи як об'єкт розробки.

Умови залягання родовищ і схеми відкритих розробок. Етапи і періоди гірничих робіт. Основні поняття, елементи і параметри кар'єру.

Технологічні властивості корисних копалин і вскришних порід. Класифікація гірничих порід по важкості розробки. Вимоги до якості корисних копалин.

Змістовний модуль 2. Процеси підготовки гірничих порід до виймання.

Тема 1. Способи підготовки гірничих порід до виймання.

Загальні відомості. Осушення порід перед вийманням. Механічне розпушення гірничих порід. Підготовка гірничих порід вибухом. Відтаювання замерзлих ґрунтів.

Тема 2. Технологічні основи бурових робіт.

Класифікація способів буріння шпурів. Ударне буріння шпурів. Боротьба з шумом і вібрацією при бурінні шпурів. Техніка безпеки при бурінні шпурів. Будова та принцип дії бурових машин.

Загальні відомості про буріння свердловин. Класифікація способів буріння свердловин. Технологія руйнування порід при бурінні свердловин. Параметри свердловин. Режим буріння свердловин різними типами бурових верстатів. Області застосування різних способів буріння. Способи інтенсифікації руйнування порід при шарошковому бурінні свердловин. Загальні відомості про бурові верстати. Технічні характеристики бурових верстатів.

Тема 3. Технологічні основи вибухових робіт.

Небезпечні властивості вибухових матеріалів. Склади ВМ. Прийом, видача і облік вибухових матеріалів. Доставка ВМ до місця вибуху. Знищення вибухових матеріалів. Визначення безпечних відстаней та огороження місця вибуху. Сигналізація при вибухових роботах. Перевірка свердловин перед заряджанням. Охорона небезпечної зони при вибухових роботах.

Основні компоненти промислових вибухових речовин. Кисневий баланс і реакції перетворення ВР. Фізична сутність детонації промислових ВР. Фактори, які впливають на швидкість і стійкість детонації зарядів вибухових речовин.

Загальні відомості про вибухові речовини при підриванні на кар'єрах. Основні компоненти аміачно-селітрових ВР для кар'єрів. Технологія виготовлення водонаповнених вибухових речовин. Ініціюючі ВР. Основні напрями вдосконалення асортименту ВР для кар'єрів. Підготовка та випробування ВР.

Види зарядів. Способи та засоби ініціювання зарядів. Контрольно-вимірювальні прилади. Технологія і безпека виконання робіт. Випробування засобів ініціювання та вибухових машинок.

Руйнування порід при одиночному, серійному та короткоуповільненому підриванні. Загальні принципи розрахунку зарядів. Сейсмічна та повітряна дія вибуху.

Конструкція заряду. Короткоуповільнене підривання зарядів і висота уступів. Внутрішньосвердловинне затримання і направлення ініціювання зарядів.

Розрахункова витрата вибухових речовин. Діаметр заряду, лінія найменшого опору і сітка розташування свердловин.

Класифікація методів регулювання дроблення гірничих порід підриванням. Вимоги до якості масових вибухів на кар'єрах. Ступінь дроблення гірських порід підриванням і методи її визначення.

Метод шпурових зарядів. Технологія та безпека робіт. Метод свердловинних зарядів. Технологія та безпека робіт. Підривання свердловин при проведенні траншей. Метод котлових зарядів. Технологія ведення робіт. Способи механізованого заряджання свердловин. Стаціонарні та пересувні установки. Механізована забивка свердловин, її вплив на якість вибуху. Визначення параметрів свердловинних зарядів. Метод зовнішніх зарядів ВР. Технічні характеристики зарядних машин.

Класифікація методів повторного подрібнення. Метод накладних і шпурових зарядів. Техніка безпеки при повторному подрібненні.

Охорона місця вибуху. Сигналізація при вибухових роботах. Огляд вибою після вибуху, ліквідація відмовлень.

Схема комплексної механізації при використанні простих та водомістких ВР. Схема комплексної механізації при зберіганні ВР.

Оформлення документації на масовий вибух в кар'єрі. Розрахунок параметрів розміщення зарядів. Техніка заряджання свердловин. Монтаж вибухової мережі. Паспорт БВР і диспозиція масового вибуху.

Класифікація схем і машин для механізованого заряджання на кар'єрах. Машини для механізованого заряджання, набивки та осушення свердловин.

Типові склади ВМ. Рельєфний комплекс для навантаження вибухових речовин. Розтарювальні комплекси і устаткування.

Змістовний модуль 3. Виймально-навантажувальні роботи в кар'єрі.

Тема 1. Технологічні та фізико-технічні основи робіт.

Типи вибоїв та заходок. Здатність гірничих порід до екскавації. Технологічна оцінка основних видів виймально-навантажувального обладнання. Загальні відомості про продуктивність виймально-навантажувальних машин.

Тема 2. Виймання гірничих порід одноківшевыми екскаваторами.

Загальні відомості. Типи одноківшевих екскаваторів. Технологічні параметри одноківшевих екскаваторів.

Технологія розробки гірничих порід механічними лопатами. Технологія розробки гірничих порід драглайнами. Технічні характеристики одноківшевих екскаваторів. Видобування гірничих порід гідравлічними екскаваторами.

Допоміжні роботи при вийманні порід одноківшевыми екскаваторами. Виймання порід з перевалкою у вироблений простір.

Тема 3. Виймання порід машинами безперервної дії.

Типи багатоківшевих екскаваторів. Технологія розробки гірничих порід багатоківшевыми екскаваторами. Технічні характеристики роторних і ланцюгових екскаваторів. Продуктивність багатоківшевих екскаваторів.

Тема 4. Виймання гірничих порід землерийно-транспортними машинами.

Технологія розробки порід колісними скреперами. Технологія розробки порід бульдозерами та одноківшевыми навантажувачами. Технологічні характеристики машин.

Змістовний модуль 4. Переміщення кар'єрних вантажів.

Тема 1. Кар'єрні вантажі і засоби їх переміщення.

Значення, особливості та види кар'єрного транспорту. Технологічна оцінка видів кар'єрного транспорту.

Тема 2. Кар'єрний залізничний транспорт.

Технологічна характеристика рухомого складу залізничного транспорту. Основи організації руху поїздів. Залізничні шляхи. Пропускна і провізна здатність перегонів і роздільних пунктів. Техніко-економічні показники.

Тема 3. Кар'єрний автомобільний транспорт.

Технологічна характеристика автодоріг і рухомого складу кар'єрного автотранспорту. Схеми руху і маневрів автотранспорту в кар'єрі. Пропускна і провізна здатність кар'єрних автодоріг. Допоміжні роботи при експлуатації рухомого складу.

Тема 4. Переміщення порід конвеєрами.

Конструкція і технологічна характеристика стрічкових конвеєрів. Область застосування конвеєрного транспорту на кар'єрах. Технологічна характеристика приймальних і розвантажувальних пунктів. Технічна продуктивність конвеєрів. Технологічні основи автоматизації роботи конвеєрів.

Тема 5. Комбінований і спеціальний кар'єрний транспорт.

Кар'єрні рудоспуски, рудоскати. Канатний підйом. Кабельні крани, канатні скрепери. Технічні характеристики транспорту.

Змістовний модуль 5. Відвалоутворення.

Тема 1. Формування відвалів. Конструкція і параметри.

Значення відвального господарства в загальному комплексі відкритих гірничих робіт. Конструкції відвалів та їх параметри. Відвальний фронт робіт. Формування відвалів. Класифікація відвалів по місцю розташування. Відновлення поверхні і рекультивація відвалів.

Тема 2. Способи відвалоутворення.

Технологія відвалоутворення при залізничному транспорті. Застосування механічних лопат та драглайнів.

Технологія бульдозерного відвалоутворення при периферійному та площадковому способі. Умови застосування. Технологія бульдозерного відвалоутворення при залізничному транспорті.

Технологія абзетцерного та конвеєрного способу відвалоутворення. Умови застосування різних способів відвалоутворення. Фактори, які впливають на вибір місця знаходження відвалів. Графічне зображення різних схем відвалоутворення.

Змістовний модуль 6. Способи розкриття родовищ.

Тема 1. Параметри траншей та способи їх проведення.

Призначення та параметри траншей. Вибір параметрів траншей. Траси капітальних траншей.

Безтранспортні схеми проведення траншей драглайном. Безтранспортні схеми проведення траншей механічною лопатою. Розмітка траси траншей на місцевості. Графічне зображення безтранспортних схем проходки траншей.

Транспортні способи проведення траншей. Схеми проведення траншей механічною лопатою з нижнім навантаженням в засоби транспорту. Схеми проведення траншей механічною лопатою з верхнім навантаженням в засоби транспорту.

Схеми проведення траншей драглайном та багатоківшевими екскаваторами. Графічне зображення схем проведення траншей. Організація робіт при проходці траншей.

Тема 2. Розкриття горизонтальних і пологих родовищ.

Класифікація способів розкриття родовищ. Безтраншейне розкриття. Розкриття горизонтальних родовищ. Розкриття пологих родовищ. Етапи і склад гірничо-будівельних робіт.

Тема 3. Розкриття похилих і крутопадаючих родовищ.

Форми трас капітальних траншей при залізничному транспорті. Форми трас при автомобільному транспорті.

Розкриття родовищ зовнішніми траншеями. Розкриття родовищ внутрішніми траншеями. Розкриття родовищ похилими траншеями. Розкриття родовищ крутими траншеями. Підземні способи розкриття при відкритій розробці родовищ. Комбіновані способи розкриття родовищ.

Буровибухові роботи при проведенні розрізної траншеї. Буровибухові роботи при проведенні капітальної траншеї. Організація робіт при проведенні траншеї.

Умови застосування способів розкриття. Взаємозв'язок способів розкриття і систем розробки. Графічне зображення схем розкриття. Побудова схеми буровибухового блоку.

Змістовний модуль 7. Системи відкритої розробки родовищ.

Тема 1. Класифікація систем відкритої розробки родовищ.

Поняття про системи відкритої розробки. Фактори, що впливають на вибір системи відкритої розробки. Умови застосування.

Послідовність відробки кар'єрних полів. Розкרוювання горизонтальних родовищ на кар'єрі поля.

Технологічна класифікація систем відкритої розробки.

Тема 2. Системи відкритої розробки горизонтальних і пологих родовищ.

Загальна характеристика систем розробки горизонтальних і пологих родовищ. Проста безтранспортна система розробки. Ускладнена безтранспортна система розробки.

Планування і управління вскришними роботами при безтранспортній системі розробки.

Загальна характеристика систем розробки горизонтальних і похилих родовищ. Організація вскришних і видобувних робіт.

Транспортно-відвальна система розробки із застосуванням консольних відвалоутворювачів. Вибір ефективної технологічної схеми і визначення раціональних параметрів системи.

Транспортно-відвальна система розробки із застосуванням транспортно-відвальних мостів. Способи пересування фронту робіт при транспортно-відвальній системі розробки.

Графічне зображення технологічних параметрів консольного відвалоутворення. Схеми транспортно-відвальних мостів.

Тема 3. Системи відкритої розробки похилих і крутопадаючих родовищ.

Загальна характеристика систем відкритої розробки похилих і крутих родовищ. Система розробки з конвеєрним транспортом. Система розробки з залізничним транспортом. Система розробки з автомобільним транспортом.

Основні елементи транспортних систем розробки. Способи досягнення скорочення об'ємів вскришних порід в контурах кар'єру. Висота уступу. Ширина робочої площадки. Довжина фронту робіт і розміри екскаваторних блоків. Інтенсивність гірничих робіт на кар'єрах.

Схеми до визначення висоти уступу, бERM безпеки, ширини робочої площадки, інтенсивності гірничих робіт.

Загальні відомості про комбіновані системи розробки. Комбінація безтранспортних та транспортних систем розробки. Комбінована система розробки із застосуванням обладнання циклічної та безперервної дії.

Технологія селективної розробки родовищ. Усереднення якості руди в кар'єрі. Комбінований спосіб виймання. Технологічні схеми комбінованих систем розробки.

Циклічні технологічні схеми видобувних робіт. Поточні технологічні схеми видобувних робіт. Циклічно-поточні технологічні схеми видобувних робіт.

Змістовний модуль 8. Добування корисних копалин в складних умовах.

Тема 1. Розробка родовищ корисних копалин способом гідромеханізації.

Область застосування процесів гідромеханізації. Переваги та недоліки.

Способи розкриття і системи гідравлічної розробки родовищ.

Системи відкритої розробки пластових родовищ із застосуванням гідромеханізації.

Тема 2. Добування корисних копалин в складних кліматичних умовах.

Добування корисних копалин в гористій місцевості. Добування корисних копалин в складних кліматичних умовах. Добування глини в зимових умовах. Добування корисних копалин в умовах великої обводненості родовищ. Добування корисних копалин з дна морів і океанів. Добування та обробка штучного каміння.

Змістовний модуль 9. Основи проєктування кар'єрів.

Тема 1. Організація і методи проєктування кар'єрів.

Загальні відомості про проєкт кар'єру. Організація проєктування. Методи вирішення техніко-економічних задач.

Тема 2. Проєктування границь відкритих гірничих робіт.

Контури і кути укусу бортів кар'єру. Критерії економічної оцінки варіантів. Оптимальний розвиток гірничих робіт. Поняття про коефіцієнти вскриші. Особливості обґрунтування кінцевих контурів кар'єру. Принципи і методи визначення границь кар'єру.

Обґрунтування продуктивної потужності кар'єру і календарний план.

Змістовний модуль 10. Підземна розробка корисних копалин.

Тема 1. Способи розкриття родовища.

Засвоєння основних гірничотехнічних понять і термінів при підземній розробці родовищ корисних копалин. Горизонтальні, вертикальні та похилі виробки при підземній розробці.

Тема 2. Способи розкриття родовища.

Прості способи розкриття родовищ. Зони і межі зрушення на поверхні. Схеми підготовки шахтного поля.

Тема 3. Проведення підземних виробок.

Дренажні й водовідливні гірничі виробки. Проведення горизонтальних виробок. Проведення похилих виробок. Проходка вертикальних шахтних стволів. Проходка підняттяєвих виробок. Механізація прохідницьких робіт. Організація прохідницьких робіт. Заходи безпеки при проведенні підземних виробок. Способи підтримки виробленого простору. Заходи безпеки при керуванні покрівлею.

Тема 4. Системи підземної розробки родовищ корисних копалин.

Умови залягання родовищ і класифікація систем розробки. Камерно-стовпова й камерна системи розробки. Поверхнево-камерна система розробки з твердючою закладкою виробленого простору. Система розробки довгими стовпами з обваленням покрівлі. Система розробки з магазинуванням. Система підповерхневого обвалення з підбійкою руди на вертикальну компенсаційну камеру.

Тема 5. Провітрювання гірничих виробок, водовідлив.

Склад рудникової атмосфери. Природне й штучне провітрювання. Способи й схеми провітрювання шахт. Шахтний водовідлив. Освітлення підземних виробок.

Критерії оцінювання

Для проведення вступного випробування з фахової дисципліни у формі співбесіди використовуються екзаменаційні білети у кількості 20 варіантів. Кожен білет складається з 8 завдань: 1-5 тестові завдання, 6-7 завдання у формі відкритої відповіді, 8 завдання у формі розгорнутої відповіді.

1 - 5 завдання з вибором однієї правильної відповіді: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо відповідь неправильна.

6 завдання з відкритою відповіддю: 3 бали – якщо визначення поняття розкрито; 0 балів – завдання не виконано.

7 завдання з відкритою відповіддю: 3 бали – якщо схема вказана вірно; 0 балів – завдання не виконано.

8 завдання з розгорнутою відповіддю: 5 балів – в повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає; 4 балів – достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано, правильно та логічно його викладає, допускаючи при цьому несуттєві неточності та незначні помилки; 3 бали – в цілому володіє матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу; 2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування); 1 бал – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування), допускаючи при цьому суттєві неточності; 0 балів – якщо завдання не виконано.

Максимальну кількість, що може отримати вступник – 16 балів.

Набрана кількість балів на співбесіді переводиться у шкалу 100-200 відповідно до Таблиці 1.

Таблиця 1

Таблиця переведення набраної кількості балів на співбесіді в шкалу 100-200

Набрана кількість балів	Рейтинговий бал за шкалою 100-200
0	Незадовільно
1	Незадовільно
2	Незадовільно
3	Незадовільно
4	100
5	108
6	116
7	124
8	132
9	140
10	148
11	156
12	164
13	173
14	182
15	191
16	200

Мінімальне значення кількості балів для вступу на спеціальність G16 Гірництво та нафтогазові технології освітньо-професійну програму «Відкрита розробка корисних копалин» становить 100 балів.

Якщо знання вступника було оцінено балами нижче встановленого мінімального значення, у відомості зазначається «незадовільно».

Рекомендована література

1. Блізнюков В.Г., Луценко С.О., Пижик А.М. «Гірнича справа» ДВНЗ «КНУ» 2014 р.
2. Бизов В.Ф. «Основи технології гірничого виробництва» 2000
3. Бизов В.Ф. Федоренко П.М. «Управління якістю продукції гірничих підприємств» 2001р.
4. Гурін О.І. «Аерологія гірничих підприємств» 2007 р.
5. Дриженко А.Ю. «Відкриті гірничі роботи»; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т – Д:НГУ, 2014 – 590 ст.
6. Дриженко А.Ю., Козенко Г.В. Відкрита розробка залізних руд України, Д:НГУ, 2009 – 452 ст.
7. Єдині правила безпеки при вибухових роботах.
8. Єдині правила безпеки при розробці родовищ корисних копалин відкритим способом.
9. Ковалевський В.О., Пижик А.М. «Рекультивация земель» ДВНЗ «КНУ» 2013 р.
10. Шапурін О.В. «Руйнування гірських порід вибухом» ДВНЗ «КНУ» 1995 р.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання для співбесіди перевіряють знання основних відомостей з фонетики, лексикології, фразеології, граматики, пунктуації, рівень їх грамотності й культури мовлення.

Вступники повинні знати: основні правила вживання звуків у різних позиціях слів, чергування голосних і приголосних звуків, зміни в групах приголосних, правила вживання великої літери, м'якого знака і апострофа, написання частин мови, складних слів; правила утворення і написання граматичних форм різних частин мови; види речень, способи ускладнення речень, типи зв'язків у реченнях, вживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень тощо.

Вступники повинні вміти: грамотно писати слова з різними орфограмами, зіставляти звучання і написання слів, передавати на письмі звуки і звукосполучення, записувати складні, складноскорочені слова і аббревіатури, власні назви, робити перенос слів; правильно вживати відмінкові закінчення, а також закінчення різних форм дієслова, грамотно писати прислівники і займенники; визначати головні і другорядні члени речення, однорідні члени речення і узагальнюючі слова при них, зв'язки сурядності і підрядності, вставні і вставлені конструкції, уточнюючі члени речення, пряму і непряму мову, відповідно до цього правильно вживати розділові знаки.

Варіанти завдань однакові за структурою та складністю.

Час відведений на співбесіду – до 15 хвилин кожному вступнику.

ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

I. Фонетика. Графіка. Будова слова. Орфографія

Звуковий склад мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Наголос. Наголошені й ненаголошені склади. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основні способи словотворення в українській мові. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування *у-в, і-й*. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o]. Сполучення *йо, ьо*. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовження м'яких приголосних і збігу однакових твердих приголосних. Чергування приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Правопис слів іншомовного походження. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання жіночих та чоловічих імен по батькові, прізвищ. Правопис *не* з різними частинами мови.

II. Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Антоніми. Синоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова. Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

III. Морфологія

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Граматичні ознаки іменників. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Кличний відмінок. Літери *а(я), у(ю)* в закінченнях іменників II відміни. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників. Типи відмінювання числівників. Сполучуваність числівників з іменниками. Особливості правопису числівників. Уживання числівників на означення часу і дат. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками, числівниками. Особливість відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників. Використання займенників у мовленні. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова. Безособові дієслова. Творення форм умовного та наказового способів дієслова. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Дієприкметник. Творення дієприкметників. Використання дієприкметників в мовленні. Дієприслівник. Побудова речень з дієприслівниковими зворотами. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Правопис прислівників та прислівникових сполучень. Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. Сполучник як частина мови. Групи сполучників за значенням і

синтаксичною роллю. Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток. Вигук як частина мови. Розпізнавання вигуків. Правопис вигуків.

IV. Синтаксис

Словосполучення і речення як основні одиниці синтаксису. Види речень у сучасній українській мові. Підмет і присудок, способи їх вираження. Другорядні члени речення. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот та його функція в реченні. Односкладні речення. Просте ускладнене речення. Однорідні члени речення. Речення зі звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – поширені й непоширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники і сполучні слова. Основні види підрядних речень. Складнопідрядні речення з кількома підрядними. Використання виражальних можливостей складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування. Безсполучникове складне речення. Сміслові відношення між частинами безсполучникового речення. Розділові знаки в складному реченні. Складні речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Складне речення. Тренувальні вправи. Пряма і непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові.

Критерії оцінювання

Співбесіда з української мови складається з дев'яти питань.

Питання 1 – відновити слова згідно з орфографічними нормами.

Питання 2 – зробити звуко-буквений аналіз слова.

Питання 3, 4, 5, 6, 7, 8 – утворити граматичні форми відповідно до морфологічних норм.

Питання 9 – тестове завдання (фразеологія) на встановлення відповідності.

Бали за кожне питання нараховуються відповідно до критеріїв оцінювання (таблиця 3) від 0 балів, якщо відповідь не надано, до максимальної кількості балів, встановленої для кожного питання. Максимальна кількість балів за співбесіду становить – 23 бали. Набрані бали переводяться в оцінку за шкалою 100-200 за таблицею 4.

Таблиця 3

Таблиця оцінювання

	Максимальна кількість балів	Критерій оцінювання
Питання 1	4	4 слова – по 1 балу за кожне правильно відновлене слово
Питання 2	2	2 слова – по 1 балу за кожну правильну звуко-буквену відповідність
Питання 3	2	2 іменники – по 1 балу за кожну правильну відмінкову форму
Питання 4	3	3 словосполучення – по 1 балу за кожне правильно побудоване словосполучення
Питання 5	2	2 іменники – по 1 балу за кожну правильну відмінкову форму
Питання 6	4	4 можливі граматичні форми – по 1 балу за кожну правильну граматичну форму
Питання 7	2	2 числівники – по 1 балу за кожну правильно утворену відмінкову форму
Питання 8	2	2 словосполучення – по 1 балу за кожне правильно побудоване словосполучення
Питання 9	2	2 відповідності – по 1 балу за кожну правильно встановлену відповідність

Таблиця переведення набраної кількості балів на співбесіді в шкалу 100-200

Бал співбесіди	Рейтинговий бал за шкалою 100-200
0	Незадовільно
1	Незадовільно
2	Незадовільно
3	Незадовільно
4	Незадовільно
5	Незадовільно
6	100
7	106
8	112
9	118
10	124
11	130
12	136
13	142
14	148
15	154
16	160
17	166
18	172
19	176
20	182
21	188
22	194
23	200

Список літератури з української мови

1. Українська мова: підр. для 5 кл. загальноосвіт.навч.закл./О.П. Глазова. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2018
2. Українська мова: підр. для 6 кл. загальноосвіт.навч.закл./О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Генеза, 2014
3. Українська мова: підр. для 7 кл. загальноосвіт.навч.закл./О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Генеза, 2016
4. Українська мова: підр. для 8 кл. загальноосвіт.навч.закл./О.П. Глазова. – Х.: ФОЛІО, 2016
5. Українська мова: підр. для 9 кл. загальноосвіт.навч.закл./О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Генеза, 2017